

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 4. kolovoza 2021.

[Multimedia]

Poslanica Galaćanima – 3. Evanđelje je samo jedno

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Kad se radi o evanđelju i poslanju evangeliziranja, Pavao se sav usplahiri, bude izvan sebe od oduševljenja. Čini se da ne vidi ništa drugo osim toga poslanja koje mu je Gospodin povjerio. Sve je u njemu posvećeno tom navještaju i ništa ga drugo ne zanima osim evanđelja. To je Pavlova ljubav, Pavlov interes, Pavlov „znanat“: naviještati. Ide čak tako daleko da kaže: „Jer ne posla me Krist krstiti, nego navješćivati evanđelje“ (1 Kor 1, 17). Pavao sav svoj život tumači kao poziv na evangeliziranje, pomoći drugima upoznati Kristovu poruku, evanđelje: „jao meni – kaže – ako evanđelja ne navješćujem“ (1 Kor 9, 16). Pišući kršćanima iz Rima predstavlja se jednostavno ovako: „Pavao, sluga Krista Isusa, pozvan za apostola, odlučan za evanđelje Božje“ (Rim 1, 1). To je njegov poziv. Riječju, svjestan je da je „odvojen na stranu“ zato da donosi evanđelje svima i ne može činiti ništa drugo doli se svim silama posvetiti tomu poslanju.

Zato je razumljiva Apostolova žalost, razočaranje pa čak i gorka ironija prema Galaćanima, koji su u njegovim očima krenuli krivim putem, koji će ih dovesti do točke s koje nema povratka: krenuli su pogrešnim putem. Stožer oko kojeg se sve vrti jest *evanđelje*. Pavao ne misli na „četiri Evanđelja“ kao što mi to spontano činimo. Naime, dok piše tu Poslanicu nijedno od četiriju Evanđelja još uvijek nije napisano. Za njega je evanđelje ono što on propovijeda, ono što se naziva *kerigma*, to jest navještaj. A koji navještaj? Isusove smrti i uskrsnuća kao izvora spasenja. To se evanđelje izražava s četiri glagola: „Krist *umrije* za grijehe naše po Pismima; *bî pokopan* i *uskrišen* treći dan

po Pismima; *ukaza se Kefi*“ (1 Kor 15, 3-5). To je Pavlovo evanđelje, navještaj koji daje život svima. To evanđelje je ispunjenje obećanjâ i spasenje ponuđeno svim ljudima. Onaj tko ga prihvati pomiruje se s Bogom, prihvaćen je kao pravi sin i prima u baštinu vječni život.

Pred tako velikim darom koji je dan Galaćanima, Apostol ne može sebi objasniti kako to da oni razmišljaju o tome da prime neko drugo „evanđelje“, možda više po njihovu ukusu, više intelektualno... neko drugo „evanđelje“. Valja napomenuti da ti kršćani još nisu napustili evanđelje koje je Pavao navijestio. Apostol zna da još uvijek imaju vremena ne učiniti pogrešan korak, ali ih snažno, vrlo snažno opominje. Njegova prva argumentacija izravno cilja na činjenicu da propovijedanje novih misionara – tih koji propovijedaju nešto novo – ne može biti evanđelje. Štoviše, to je navještaj koji iskrivljuje pravo evanđelje jer priječi postići slobodu – to je ključna riječ – stečenu dolaskom do vjere. Galaćani su još uvijek „početnici“ i njihova je dezorijentiranost razumljiva. Još ne poznaju složenost Mojsijevog Zakona i oduševljenje u prihvaćanju vjere u Krista potiče ih slušati nove propovjednike, zavaravajući se da njihova poruka dopunjuje Pavlovu. No, tomu nije tako.

Apostol, međutim, ne može riskirati da se stvaraju kompromisi na jednom tako presudnom području. Evanđelje je samo jedno i to ono koje je on navijestio; drugoga naprosto ne može biti. Tu valja pripaziti! Pavao ne kaže da je pravo evanđelje njegovo zato što ga je on navijestio, to ne! On to ne kaže. To bi bilo preuzetno, bilo bi to tašta slava. On, radije, kaže da „njegovo“ evanđelje, isto ono koje su drugi apostoli drugdje navješćivali, jedino autentično, jer je to evanđelje Isusa Krista. Ovako piše: „Obznanjujem vam, braćo: evanđelje koje sam navješćivao nije od ljudi, niti ga ja od kojeg čovjeka primih ili naučih, nego objavom Isusa Krista“ (Gal 1, 11-12). Razumije se, dakle, zašto Pavao koristi vrlo oštre izraze. Dva puta koristi izraz „anatema“ koji ukazuje na potrebu držati daleko od zajednice ono što prijete njenim temeljima. A to novo „evanđelje“ podriva temelje zajednice. Ukratko, u vezi s tim Apostol ne ostavlja prostora alternativni: tu nema pogađanja. Nema pogađanja kad je posrijedi istina evanđelja. Ili primaš evanđelje kakvo ono jest, kakvo je naviješteno, ili primaš nešto drugo. Ali nema pogađanja s evanđeljem. Ne može se pristajati na kompromise: vjera u Isusa nije roba oko koje se cjenka; to je spasenje, to je susret, to je otkupljenje. Ne prodaje se u besćenje.

Ova situacija opisana na početku Poslanice čini se paradoksalnom, jer se čini da se svi uključeni subjekti vode dobrim namjerama. Galaćani koji slušaju nove misionare misle da će se obrezanjem moći još više posvetiti Božjoj volji te, dakle, još više omiljeti Pavlu. Pavlovi neprijatelji pak kao da su nošeni vjernošću predaji primljenoj od otaca i drže da se istinska vjera sastoji u opsluživanju Zakona. Nošeni tom najvećom vjernošću opravdavaju čak i insinacije i sumnje u vezi Pavla, kojeg su smatrali ne baš previše pravovjernim prema tradiciji. Sâm Apostol, na kraju, je itekako svjestan da je njegovo poslanje božanske naravi – objavljeno mu je od samoga Krista – te ga, dakle, pokreće potpuni zanos prema novošću evanđelja, koje je radikalna novost, ne neka prolazna novost: ne postoje evanđelja „po modi“, evanđelje je uvijek novo, to je novost. Njegova velika pastoralna želja navodi ga na to da bude oštar, jer vidi kako se nad mlade kršćane nadvila

velika opasnost. Ukratko, potrebno je razmrsiti to zamršeno klupko dobrih nakana kako bi se uhvatilo nîť najviše istine koja se predstavlja kao ona koja je najviše dosljedna s Isusovom Osobom i propovijedanjem i njegovom objavom Očeve ljubavi. To je važno: znati razlučivati. Koliko smo puta vidjeli kroz povijest, a vidimo to i danas, neki pokret koji propovijeda evanđelje na sebi svojstven način, katkad pravim, vlastitim karizmama; ali zatim pretjera i svede čitavo evanđelje na „pokret“. A to nije Kristovo evanđelje: to je evanđelje utemeljitelja, utemeljiteljice i to, istina, može biti od pomoći isprva, ali na kraju ne daje plodove jer nema duboke korijene. Zato je jasna i odlučna Pavlova riječ bila spasonosna za Galaćane, a spasonosna je i za nas. Evanđelje je Kristov dar nama, On sâm ga objavljuje. To je ono što nam daje život.

Apel

Godinu dana od strašne eksplozije koja se dogodila u luci u Beirutu, glavnome gradu Libanona, koja je izazvala smrt i uništenje, misao mi leti toj dragoj zemlji, poglavito žrtvama, njihovim obiteljima, tolikim povrijeđenima i svima onima koji su izgubili dom i posao, a mnogima su srušeni i životni snovi.

Na dan razmišljanja i molitve za Libanon, 1. srpnja ove godine, zajedno s kršćanskim vjerskim vođama čuli smo želje i očekivanja libanonskog naroda, umornog i razočaranog, i zazivali od Boga svjetlo nade kako bi se prebrodilo tu tešku krizu. Danas upućujem apel također međunarodnoj zajednici tražeći da pomogne Libanonu da ustane na novi život konkretnim gestama, ne samo riječima, nego konkretnim gestama. Nadam se da će u tome smislu biti od koristi konferencija koja se upravo održava, a priredili su je Francuska i Ujedinjeni narodi.

Dragi Libanonci, velika mi je želje doći posjetiti vas i neću se umoriti moliti za vas, kako bi Libanon ponovno bio poruka bratstva, poruka mira za sav Bliski istok.